

ת"פ 39516/06/14 - מדינת ישראל נגד אלי עאסי, ג'וזיף בענאוי

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 39516-06-14 מדינת ישראל נ' עאסי ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני מאשימה נגד נאשמים
כבוד השופטת דלית שרון-גרין
מדינת ישראל
1. אלי עאסי ע"י ב"כ עו"ד מרואן מויס
2. ג'וזיף בענאוי ע"י ב"כ עו"ד כמיל עודה

החלטה

מבוא

1. לפניי בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 (להלן: "**החסד"פ**"), למתן צווים לקבלת מסמכים ופריטים נוספים, כמפורט להלן.
2. ביום 20.6.14 הוגש לבית המשפט כתב האישום, לפיו בהיותם שוטרים, בצעו הנאשמים עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות והדחה בחקירה, לפי סעיפים 382(א) בנסיבות סעיף 380, ו-245(א) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**").
3. עפ"י כתב האישום בשעה 16:00 לערך של יום 13.3.13 חזרו הנאשמים, שוטרים המשרתים במשטרת ישראל, לביתם בפסוטה לאחר יום גיבוש מחלקתי ברמת הגולן ועברו דרך צומת אליפלט. באותה העת הגיע אילן - שאול אלמקייס (להלן: "**המתלונן**") וחצה רגלית את הצומת. משסבר המתלונן כי הנאשמים נסעו במהירות מופרזת ולא הבחינו בחצייתו את הכביש השליך לעברם שקית ובה בקבוק מים, אשר פגע ברכב. הנאשמים עצרו את הרכב וירדו ממנו. אז החל דין ודברים בין הנאשם 1 למתלונן, אשר הסלים לידי תקיפת המתלונן; תחילה על ידי הנאשם 1 ולאחר מכן על ידי שני הנאשמים בעוד המתלונן מקלל אותם ומגיב בדחיפות ידיים. עובר אורח הפריד בין הצדדים. משלא פסק המתלונן לקלל את הנאשמים, האחרונים משכו שוב בזקנו ודחפו אותו לאחור. כתוצאה מהתקיפות נגרמו למתלונן סימן חבלה בצווארו ושערות זקנו נשרו. בשלב זה הגיעו כוחות משטרה למקום והנאשם 1 הפציר במתלונן שלא להגיש תלונה. לאחר שהמתלונן ישב בניידת, אף הנאשם 2 פנה אליו בבקשה שלא יגיש תלונה. במעשיהם אלה יוחסו לנאשמים העבירות הרשומות בכתב האישום.

טיעוני הצדדים

4. ביום 18.4.17, לאחר שהחלה פרשת ההגנה ושני הנאשמים כבר העידו, הגישו **הנאשמים** בקשה למתן צווים בהתאם לסעיף 108 לחסד"פ, להמצאת תיקו האישי של המתלונן במסגרת עבודתו במשטרת ישראל בעבר (להלן: "**התיק האישי**"), תיקו הרפואי של המתלונן במסגרת המועדים המבוקשים (להלן: "**התיק הרפואי**") ולקבלת חומר התחקיר להכנת כתבה, ששודרה בערוץ 2 ביום 14.3.13 בעניינו של המתלונן, והכתבה עצמה (להלן: "**הכתבה**"); בכפוף לשימוש במידע במסגרת תיק זה בלבד.
5. באשר לתיק האישי, צוין כי מחקירתו הנגדית של הנאשם עלה כי שירת בעבר במשטרת ישראל, אך הנאשם לא רצה למסור מידע על אודות נסיבות סיום שירותו. ישנה חשיבות לביורור נסיבות סיום העסקתו במשטרה, ובפרט ככל שהעילות לכך נעוצות באלימות מצד המתלונן או בבעיות משמעת. עוד צוין כי במהלך חקירתו הנגדית נתן המתלונן את הסכמתו למסירת התיק האישי, ומשכך תגובת המאשימה בדבר הפגיעה בפרטיותו אינה יכולה לעמוד. מעבר לכך, הדגיש הסניגור כי נסיבות סיום העסקתו במשטרת ישראל רלבנטיות לשאלת מהימנותו של המתלונן, שכן אף אם הוגש הגיליון הפלילי שלו, יתכן ויש בתיק האישי נתונים לגבי אישיותו והתנהגותו, שלא עלו כדי הגשת כתב אישום.
6. בנוגע לתיק הרפואי, במסגרת שמיעת הראיות הוגשו מוצגים רפואיים בקשר לתקיפתו הנטענת והמוכחשת ברגלו, כתוצאה מפגיעת הרכב וכן חומר הקשור לתקיפתו על ידי הנאשמים לאחר מכן. לטענת ההגנה קיים ספק באשר לקשר הסיבתי בין האירוע מושא כתב האישום לבין הפגיעות הנטענות. בדיון צמצם הסניגור את הבקשה בנוגע לתיק הרפואי למועדים שבין 1.1.13 - 1.9.13 והדגיש כי מעבר לסוגית הקשר הסיבתי, התיק הרפואי רלבנטי לרקע בינו התרחש האירוע מושא כתב האישום על אף שהמאשימה לא ייחסה פגיעה זו לנאשמים בכתב האישום.
7. באשר לכתבה ששודרה בערוץ 2 ביום 14.3.13 וחומר התחקיר שנעשה עבודה במסגרתו התראיין המתלונן, הגם שלא מדובר בחומר חקירה, דבריו של המתלונן בראיון רלבנטיים בהיותם בגדר אמרת חוץ של המתלונן.
8. בתגובתה מיום 21.6.17 סקרה נציגת **המאשימה** את המסגרת הנורמטיבית לקבלת בקשה בהתאם לסעיף 108 לחסד"פ, המדגישה את מבחן הרלבנטיות והזיקה הממשית לנושאים שבמחלוקת ולתועלת שתצמח להגנת הנאשם מקבלת החומר. בהתאם, הודיעה כי היא מסכימה למסירת החומר הנוגע לכתבה, ככל שזה קיים, משום שראיון עם המתלונן והחומרים הנלווים לו מהווים מעין מסירת גרסה של המתלונן ומשום כך רלבנטיים לניהול ההליך.
9. באשר לשני הנושאים האישיים האחרים, לטענת המאשימה אין כל זיקה בינם לבין השאלה שבמחלוקת. לטעמה, טענת ההגנה כי אולי יש בתיק העבודה במשטרה כדי ללמד על התנהגותו האלימה של הנאשם וכן כי אולי יש בתיק הרפואי של הנאשם כדי ללמד שהשפשופים בגופו של המתלונן נגרמו ממקור אחר, אין די בהן כדי לצוות על קבלתם וזאת משלושה טעמים.

הראשון, היות שההגנה מעולם לא הגישה כפירה מפורטת, לא ידועה השאלה שבמחלוקת ולכן לא ניתן לבסס זיקה בינה לבין החומרים המבוקשים. השני, כפי שעולה מכתב האישום, אין מחלוקת כי המתלונן הפעיל כוח מסויים במסגרת האירוע. השלישי, החבלות היחידות המיוחסות לנאשמים הן הסימן בצוואר ומריטת שערות זקנו של המתלונן ואין בכתב האישום כל זכר לשפשופים ברגלו.

במצב זה, ונוכח גרסאות הנאשמים בעדויותיהם בבית המשפט, לפיהן הפעילו כוח נגד המתלונן וגרמו במישרין או בעקיפין לחבלות המפורטות בכתב האישום, אין כל רלבנטיות לנסיבות סיום העסקתו של המתלונן במשטרה כמו גם להיסטוריה הרפואית שלו עובר ליום האירוע. אף אם יטענו הנאשמים שהמתלונן תקף אותם והם פעלו במסגרת הגנה עצמית, החומרים המבוקשים אינם יכולים לשפוך אור על טענה זו.

כמו כן, גליון הרשעותיו הקודמות של המתלונן כבר הוגש (נ/2), ועל כן, לא מובן במה יועיל בירור סיבת סיום העסקתו במשטרה. בנוסף, כל התיעוד הרפואי הקשור באירוע הוגש גם הוא לבית המשפט לצד תמונות שצולמו על ידי הרשויות החוקרות. עם זאת, משלא עלה בידה של המאשימה לקבוע אם השפשוף ברגלו של המתלונן נגרם מפגיעת רכבם של הנאשמים, לא יוחסה לנאשמים גרימת חבלה זו, ולא מגע בין הרכב למתלונן. על כן לא ברור כיצד יש בתולדותיו הרפואיים של המתלונן להועיל להגנה.

10. בתגובתה הנוספת מיום 24.7.17, הבהירה המאשימה כי המתלונן שירת כשוטר סניור מיום 16.2.92 ועד 21.4.93, וכי סיים את שירותו בהתפטרות. נוכח חלוף הזמן, תיקו האישי של המתלונן, ללא קשר לתוכנו, אינו רלבנטי להגנת הנאשמים.

11. לטעמה, אין בחומרים אלה זיקה לחקירת מח"ש כמו גם רלבנטיות לשאלה שבמחלוקת ומשכך לסיוע להגנה, אף לשיטתה. משלא הרימה ההגנה את נטל ההוכחה המוטל עליה בשלב זה, עולה הרושם כי ההגנה מנהלת מסע דיג בניסיון להסיט את הדיון מהשאלה בה יש להכריע ועל כן, מתבקש בית המשפט לדחות את הבקשה בכל הנוגע לשני הנושאים האישיים.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

12. זו לשונו של סעיף 108 לחסד"פ:

"בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו."

13. בפסיקה נקבע כי המסלול להגשת בקשה לקבלת חומר שהוא רלבנטי להגנת הנאשם, עפ"י הפרשנות

המרחיבה של המושג, ושאינו מצוי או אינו צריך להיות מצוי בשליטת המאשימה, הוא לפי סעיף 108 לחסד"פ. עם זאת, מקום בו מדובר על סוגיות של סודיות, חסיונות ואינטרסים אחרים המצויים בידיים שלישיות, במסגרת בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ, לא די במבחן הרלבנטיות, כפי שנעשה במסלול לפי סעיף 74 לחסד"פ, ועל המבקש להצביע על אפשרות סבירה שיש בחומר זה כדי לתרום להגנתו כמו גם על זיקה לנקודות השנויות במחלוקת (ראו בש"פ 9305/08 פלוני נ' בית ספר מאמוניה לבנות, פס' 12 [פורסם בנבו], (3.12.2008), ובש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' ליאל שיינר ואח', פס' 29-33 [פורסם בנבו] (23.1.2014) (להלן: "**עינין שיינר**").

זאת ועוד, זכותו של הנאשם למשפט הוגן וזכותו של מתלונן לכבוד ולפרטיות הן זכויות חוקתיות שיש לאזן ביניהן. ככלל, גוברת זכותו של הנאשם לקבלת חומר, אשר יש בו כדי לשרת את הגנתו. ואולם, ככל שהפגיעה מחשיפת המידע מהתיקים האישיים גבוהה יותר ומנגד התרומה של מידע זה להגנתו של הנאשם שולית יותר, תגבר זכותו של המתלונן לפרטיות (**עינין שיינר**, פס' 30).

מן הכלל אל הפרט

14. באשר **לכתבה**, בהסכמת הצדדים, אני מקבלת את הבקשה, וזאת מבלי להדרש לשאלה אם חומר זה עומד בתנאים הנדרשים בפסיקה בכלל, ובשלב דיוני זה בפרט.

15. בכל הנוגע **לתיק האישי**, לא די בהשערה של ההגנה כי אולי יש בתיק תיעוד לגבי עבירות משמעת או התנהגות אלימה, אשר יש בהן כדי להעיד על אופיו או על מהימנותו של המתלונן, כדי להפר את פרטיותו של האחרון.

המתלונן שירת במשטרה כשנה בלבד, וזאת לפני למעלה מעשרים שנה. תקופת השירות הקצרה ובעיקר תקופת הזמן הארוכה מאז סיום שירותו, מלמדים כי הרלוונטיות להגנת הנאשמים מגילוי התיק האישי היא שולית לחלוטין, וכך גם הזיקה והתועלת העשויה לצמוח מגילוי התיק.

מעבר לכך, ההגנה קיבלה לידיה ואף הגישה לבית המשפט את גיליון ההרשעות הקודמות של המתלונן (נ/2), אשר ממנו יכולה ההגנה להסיק די והותר באשר לאופיו ולמזגו של המתלונן, בין היתר ביחס לתקיפת שוטרים בעברו. זאת ועוד, המתלונן אכן אמר בחקירתו הנגדית כי "אתה יכול לבדוק בתיק האישי" (עמ' 38 ש' 3) את סיבת סיום השירות, אך מכך לא ניתן ללמוד שהוא נתן את הסכמתו לגילוי תיקו האישי במלואו.

בנוסף, יש לקחת בחשבון את השלב הדיוני בו הוגשה הבקשה דנן, קרי, לאחר סיום פרשת התביעה ולאחר שנשמעו כבר עדויות הנאשמים. בשלב זה, נראה כי התועלת שעשויה לצמוח להגנה מגילוי התיק האישי, היא שולית, אם בכלל.

על יסוד נימוקים אלה, לא מצאתי עילה למתן צו להמצאת התיק האישי במשטרה לידי ההגנה.

16. באשר ל**תיקו הרפואי** של הנאשם, המתלונן אכן העיד שהנאשמים פגעו בו ברכבם וכתוצאה מכך נגרם לו שפשוף בברך, כמו כן הגישה התביעה תמונות המתעדות שפשוף ברגלו של המתלונן. כתב האישום אינו מייחס לנאשמים פגיעה במתלונן באמצעות רכבם, ואינו מייחס להם גרימת חבלה כלשהי ברגלו של המתלונן. מתגובת המאשימה ניתן ללמוד כי גם כיום אינה מייחסת להם פגיעה זו, הא ראייה, לא הוגשה בקשה לתיקון כתב האישום לאחר עדות המתלונן, ונוכח החלטתי שלהלן, לא תשמע בקשה להרשיע הנאשמים בגין מעשים אלה, מכח סעיף 184 לחסד"פ.

בנסיבות אלה, אני סבורה כי אין בנימוקי הבקשה כדי להטות את הכף לעבר הפרת החסיון הרפואי של המתלונן, באשר התועלת להגנת הנאשמים שולית, וזכותו של הנאשם לכבוד ולפרטיות גוברת (**עניין שיינר**, פס' 29).

מכל האמור, אני דוחה את הבקשה לקבלת תיקו הרפואי של הנאשם.

17. **סיכומם של דברים, ניתן בזאת צו המורה לערוץ 2 להעביר לידי ההגנה את הכתבה, בענין האירוע מושא תיק זה, ששודרה בחדשות ערוץ 2 ביום 14.3.13, לרבות מלוא הראיון הכתוב ו/או המוקלט עם המתלונן.**

המזכירות תעביר ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ז' אלול תשע"ז, 29 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.